

Józef Stala

„Rodzina drogą Kościoła. Księga Jubileuszowa na 25-lecie posługi pasterskiej Biskupa Łomżyńskiego Stanisława Stefanka TChr”, red. M. Ozorowski, W. Nowacki, Łomża 2005 : [recenzja]

Studia nad Rodziną 14/1-2 (26-27), 289-292

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

mierze przyczynić się nie tylko do dalszych studiów nad katechezą dorosłych, ale i do uwzględnienia jej w przyszłych pracach, wciąż koniecznych i pilnych, nad programami i katechizmami dla dorosłych” (s. 20).

Elżbieta Osewska

Rodzina drogą Kościoła. Księga Jubileuszowa na 25-lecie posługi pasterskiej Biskupa Łomżyńskiego Stanisława Stefanka TChr, red. M. Ozorowski, W. Nowacki, Łomża 2005, 559 s.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, w której człowiek rodzi się, rozwija, przyswaja system wartości, zdobywa doświadczenie i uczy się właściwych wyborów życiowych. Dlatego pośród wielu dróg Kościoła rodzina jest drogą pierwszą oraz z bardzo wielu powodów – najważniejszą, ale także jest drogą powszechną oraz jedyną i niepowtarzalną. Bowiern dzieje człowieka, jak także dzieje zbawienia ludzkości, toczą się właśnie poprzez rodzinę. Nic więc dziwnego, że Kościół otacza małżeństwo i rodzinę swoją troską, ponieważ doskonale wie, iż spełniają funkcję podstawową. Człowiek wychodzi ze swojej rodziny zrodzenia, aby następnie w nowej, założonej przez siebie rodzinie urzeczywistnić życiowe powołanie, gdyż rodzina jest najcenniejszym dobrem ludzkości. Jednak zwłaszcza we współczesnych czasach jest zauważalny coraz mocniejszy atak na te znaczące instytucje: małżeństwo i rodzinę.

Dlatego ze względu na ogromną troskę, jaką Kościół nieustannie otaczał i otacza rodzinę, a także ze względu na 25-lecie posługi pasterskiej wielkiego obrońcy i głosiciela chrześcijańskiego ujęcia małżeństwa i rodziny – ks. bpa Stanisława Stefanka TChr, wydaje się jak najbardziej słusznym zauważenie książki „Rodzina drogą Kościoła. Księga Jubileuszowa na 25-lecie posługi pasterskiej Biskupa Łomżyńskiego Stanisława Stefanka TChr”, która powstała pod redakcją ks. Mieczysława Ozorowskiego i ks. Wojciecha Nowackiego. Powyższe powody powstania recenzowanej publikacji zostały podkreślone w „Słowie wstępnym” bpa Tadeusza Zawitkowskiego, biskupa pomocniczego diecezji łomżyńskiej: „Wydanie tej Księgi Jubileuszowej ma swoje uzasadnienie: szósty biskup łomżyński Stanisław Stefanek w 80 rocznicę istnienia diecezji łomżyńskiej obchodzi 25-lecie swojej konsekracji biskupiej” (s. 9), a także w „Słowie od Redakcji”: „Rok 2005 w Diecezji Łomżyńskiej obfituje w doniosłe jubileusze: osiemdziesięciolecie powstania diecezji w Łomży, pięćdziesięciolecie święceń kapłańskich Biskupa Tadeusza Zawitkowskiego i przede wszystkim Srebrny Jubileusz posługi biskupiej Księdza Biskupa

Stanisława Stefanka. Są one okazją do wyrażenia wielu najserdeczniejszych życzeń dostojnym jubilatom oraz do okazania im wyrazów szacunku i wdzięczności. Każdy czyni to na swój sposób, jedni modlitwą, inni kwiatami lub innymi upominkami. Ze swej strony środowisko naukowe Diecezji Łomżyńskiej przygotowało swemu Arcypasterzowi Biskupowi Stanisławowi Stefankowi Księgę Jubileuszową jako przejaw synowskiego oddania” (s. 3).

Recenzje wydawnicze niniejszej publikacji przygotowali: ks. prof. dr hab. Zbigniew Sarelo oraz p. dr hab. Maria Ryś, prof. UKSW. Omawiana książka, bardzo obszerna, bo licząca 559 stron, składa się ze słowa od Redakcji oraz trzech części.

W pierwszej części zatytułowanej „Osoba i dzieło Biskupa Stanisława Stefanka TChr” zostały zamieszczone materiały oraz opracowania dokumentujące i charakteryzujące osobę, życie i działalność bpa S. Stefanka (J. Łupiński, „Nota biograficzna”; T. Zawistowski, „Słowo wstępne. Pasterskie posługiwanie w Diecezji Łomżyńskiej Biskupa Łomżyńskiego Stanisława Stefanka w latach 1996-2005”; A. Offmański, „Posługa nad Odrą i Bałtykiem”; W. Jemielity, „Biskup Łomżyński; Działalność naukowa Ks. Bp. Stanisława Stefanka; Problemy duszpasterstwa rodzin w wystąpieniach Bpa Stanisława Stefanka podczas Zebrań Plenarnych Konferencji Episkopatu Polski”; P. Bejger, „Medialny Pasterz”; K. Majdański, „Słowo o Biskupie Stanisławie i Jego pasterskim posługiwaniu”; M. Przykucki, „Jubileuszowe pozdrowienia i życzenia”; A.P. Dydycz, „Pamiętać, skąd się czerpie siły”; W. Pańczuk, „Mój brat Stanisław”; J. Stefanek, „Brat Stanisław”; W. Gowin, „«Okruchy» wspomnień o Biskupie Stanisławie Stefanku TChr”; B. Kołodziej, „Wspominając po latach”; B. Mierzwiński, „Bp Stanisław Stefanek – «ludzki biskup””; M. Smereczyńska, „Bp Stanisław Stefanek i sprawy rodziny w Parlamencie RP”; B. Klys, „Dobroć serca”; A. i W. Stankowscy, „Staszek”). W tej części próbowano przedstawić pełny życiorys oraz uporządkowaną dokumentację posługi Ks. Bpa S. Stefanka, jego prac, dorobku i aktywności duszpasterskiej – poprzez zaprezentowanie licznych dokumentów, materiałów, przemówień, statystyk, zestawień, opracowań, a także wspomnień wielu specjalistów oraz bliskich Ks. Biskupowi osób. Bp dr Stanisław Stefanek, Biskup Łomżyński, członek prezydium Papieskiej Rady ds. Rodziny, wiceprzewodniczący Rady Episkopatu Polski do Spraw Rodzin. Urodził się 7 maja 1936 roku w Majdanie Sobieszczańskim, a 28 czerwca 1959 roku wyświęcony w Poznaniu na kapłana w Towarzystwie Chrystusowym. 4 lipca 1980 roku został mianowany przez Jana Pawła II biskupem tytularnym Forilimpopoli i ustanowiony biskupem pomocniczym w Szczecinie. 24 sierpnia 1980 roku w katedrze szczecińskiej został konsekrowany przez biskupa szczecińsko-kamieńskie-

go Kazimierza Majdańskiego. 26 października 1996 roku został mianowany przez Jana Pawła II biskupem łomżyńskim i 28 października 1996 roku objął diecezję łomżyńską w kanoniczne posiadanie. Natomiast 17 listopada 1996 roku odbył uroczysty ingres do katedry łomżyńskiej. Jego zawołanie biskupie to „In omnibus Christus”. Od 1993 roku pełni funkcję dyrektora Instytutu Studiów nad Rodziną w Łomiankach, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Natomiast w części drugiej „Wybrane artykuły Biskupa Stanisława Stefanka TChr” zostały opublikowane teksty bpa S. Stefanka („Sakrament małżeństwa wezwaniem i podstawą duchowości małżeńsko-rodzinnej”; „Antropologia – centrum nauczania w Instytutach”; „Nowa ewangelizacja w rodzinie”; „Rodzina chrześcijańska: dobra nowina na trzecie tysiąclecie”; „Do takich należy królestwo niebieskie” (Mt 19,14b); „Biblijne oblicze starości – oblicze mędrca”; „Program pracy duszpasterskiej Kościoła katolickiego w Polsce względem rodziny”; „Wyzwolić siły dobra – zadania duchowej autonomii rodziny w tworzeniu prawa jednoczącej się Europy”; „Co wniesie w zjednoczoną Europę duchowość polskiej rodziny?”). Ze zrozumiałych względów zostało zamieszczonych tylko dziewięć tekstów Bpa S. Stefanka i to te, które jeszcze nie były nigdzie publikowane, a zostały one wybrane spośród wielu wygłoszonych przez niego referatów i wystąpień. Autor ukazuje rodzinę od strony teologicznej, ale także wskazuje zagrożenia i przemiany, gdyż współcześnie toczy się ożywiony spór o człowieka, o małżeństwo i rodzinę. Jednocześnie podkreśla, że sakrament małżeństwa jest wezwaniem i podstawą duchowości małżeńsko-rodzinnej, a także wskazuje nowe sposoby ewangelizacji w rodzinie. Czytając powyższe teksty daje się zauważyć niezwykle głębłą teologiczną i antropologiczną, a jednocześnie niezwykle celne pastoralne rozwiązania i trafne propozycje na przyszłość: „Małżeństwo i rodzina ustanowiona aktem stwórczym Boga, uporządkowana prawem objawionym na Synaju, jest wspólnotą prawa naturalnego. Nie jest więc uzależniona od jakichkolwiek autorytetów legislacyjnych. Powodzenie programów integracyjnych, podejmowanych przez twórców współczesnego prawa zależy w istotnej mierze od poszanowania autonomii rodziny i stworzenia prawa przychylnego rozwojowi tej autonomii. To samo odnosi się do promocji zjawisk obyczajowych czy wręcz prezentowania zasad moralnych. Bezpieczeństwo, swoboda rozwoju rodziny, staje się warunkiem powodzenia i trwałości wielokierunkowych wysiłków jednoczącej się Europy” (s. 265).

Z kolei w ostatniej, trzeciej, części „Artykuły naukowe dedykowane Księdzu Biskupowi Jubilatowi” zamieszczono dwadzieścia naukowych opracowań dotyczących problematyki małżeństwa oraz rodziny (R. Bartnicki,

„Poglądy na małżeństwo w początkach ery chrześcijańskiej”; A. J. Najda, „Rola chrześcijańskiego małżeństwa w głoszeniu Ewangelii”; E. Ozorowski, „Małżeństwo i rodzina w zamyśle Bożym”; M. Skierkowski, „Rodzinne uwarunkowania Jezusa w interpretacji historyczno-krytycznej Johna P. Meiera”; M. Ozorowski, „Rodzina w społeczeństwie informacyjnym”; J. Bajda, „Akt małżeński – czy akt seksualny”; B. Mierzwiński, „Wpływ bezrobocia na funkcje ojca w rodzinie”; A. Skreczko, „Rodzina w nauczaniu ks. Michała Sopoćki”; W. Szewczyk, „Wyzwolić w rodzinach siły dobra”; S. Dziekoński, „Katecheza rodzinna w Polsce po roku 1990”; S. Kaldon, „Różaniec rodzinny znakiem czasu”; S. Urbański, „Duchowe przebudzenie mistyki”; W. Jankowski, „Realizacja powołania do świętości w małżeństwie i rodzinie na tle niektórych nurtów współczesnej duchowości”; A. Stankowska, „Święty Józef – Opiekun Odkupiciela podporą naszych rodzin”; J. Kłys, „Kościół wobec problemów ludnościowych świata”; J. Ruszczyński, „Nie można zrozumieć człowieka bez Chrystusa”; J. M. Dołęga, „Cywilizacja i kultura życia i pokoju w ujęciu Jana Pawła II”; J. Bielecki, „Postawy rodzicielskie i poczucie empatii u rodziców dzieci z upośledzeniem umysłowym”; J. Michalik, „Akcja Katolicka zobowiązaniem duszpasterskim – dlaczego?”; W. Ziemia, „Wkład Diecezji Łomżyńskiej w tworzenie struktur Diecezji Elckiej”). Lektura artykułów specjalistów różnych dyscyplin naukowych i przyjaciół bpa S. Stefanka pozwala na zauważenie bogactwa poruszanej tematyki, a jednocześnie ukazuje interdyscyplinary charakter nauk o rodzinie. Powyższe teksty pozwalają i pomagają we wzajemnym uzupełnianiu się spojrzenia na różnorodność przymiotów małżeństwa i rodziny oraz potwierdzają niezgłębione wręcz bogactwo tematyki rodzinnej.

Zamieszczone w książce wykresy, ilustracje i czarno-białe oraz kolorowe zdjęcia dodatkowo ubogacają jej treść i urozmaicają sposób dokumentacji prac bpa Stanisława Stefanka. Recenzowana książka jest bardzo dobrym źródłem wiedzy o osobowości i niezwykle szerokiej działalności Bpa Stanisława Stefanka, jak również może służyć jako doskonały materiał dla ludzi, którzy zajmują się problematyką małżeństwa i rodziny. Zostało to ujęte w „Słowie od Redakcji”: „Z przedstawionych w niej tekstów wylania się postać bogata w różne dary Boże, uzdolnienia ludzkie, naukowe i pasterskie. Możemy bowiem zobaczyć Biskupa o ludzkiej twarzy, który z niezwykłą energią poświęca się swemu powołaniu – głoszeniu Ewangelii nadziei każdemu człowiekowi. W sposób szczególnie Dostojny Jubilat powierzył swoje siły i zdolności obronie i promocji rodziny” (s. 3).

ks. Józef Stala